

Ainevaldkond	Keel ja kirjandus
Kursuse nimetus	UUEM KIRJANDUS
Eelduskursused	„Kirjandus antiigist 19. sajandi lõpuni“, „Kirjandusteose analüüs ja tõlgendamine“, „Ilukirjanduse põhiliigid ja žanrid“, „Kirjandus ja ühiskond“, „20. sajandi kirjandus“
Kursuse maht ja õppekorraldus	21 (75-minutilist) tundi: kontakttunnid, iseseisvad tööd, praktilised ülesanded, kohustuslik kirjandus, loovülesanded jm
Õpetamise aeg	12. klassis (HLR) 2024/25. õa
Kursuse eesmärgid	Põhieesmärk on anda ülevaade peamiselt tänapäeva kirjandusest, tähtsamatest teostest ning kirjaniku rollist ühiskonnas, käsitledes nüüdisaegse väliskirjanduse ja eesti kirjanduse näiteid Kursus pakub õpilastele võimaluse analüüsida, tõlgendada ja võrrelda teoseid, mis on ilmunud lähiminekis või nüüdisajal. Kirjandus on ühiskondlike muutuste tundlik peegeldaja, seega tuleb juhtida õpilaste tähelepanu tänapäeva teemadele ja probleemidele, ärgitades neid kaasa mõtlema, ajastuseoseid looma ja oma hoiakut kujundama
Kursuse lühikirjeldus	1) 1980. aastad Eesti ühiskonnas ja kirjanduses. 1990. aastate alguse murrangulised muutused ühiskonnas ja kirjanduses 2) Eesti nüüdisluule. Luule sisulised, vormilised ja keelelised muutused. Priidu Beier, Merca, Liisi Ojamaa, Villu Tamme, Tõnu Trubetsky, Kauksi Ülle, Jan Rahman, Karl Martin Sinijärv, Kivisildnik, Contra, Hasso Krull, Kalju Kruusa, Aare Pilv, Ott Arder, Peep Ilmet, Leelo Tungal, Jaan Tätte, Aapo Ilves, Toomas Liiv, Kalev Keskküla, Asko Künnap, Jürgen Rooste, Kristiina Ehin, Maarja Kangro, Igor Kotjuh, François Serpent (fs), Triin Soomets, Elo Viiding, Tõnu Õnnepalu jt 3) Eesti nüüdisproosa. 1990. aastate alguse muutused ühiskonnas ja kirjanduses. Kirjanduse roll tänapäeva ühiskonnas. Viivi Luik, Mati Unt, Peeter Sauter, Tõnu Õnnepalu, Andrus Kivirähk, Mihkel Mutt, Kaur Kender, Mehis Heinsaar, Indrek Hargla, Armin Kõomägi, Urmas Vadi 4) Proosat uuemast maailmakirjandusest. Michael Cunningham, Jostein Gaarder, Nick Hornby, Peter Høeg, Nora Ikstena, Jean-Marie Gustave Le Clézio, Daniel Kehlmann, Hanif Kureishi, Doris Lessing, Cormack McCarthy, Ian McEwan, Toni Morrison, Haruki Murakami, Sofi Oksanen, Orhan Pamuk, Viktor Pelevin, Arundhati Roy, Jeanette Winterson jt (valikuliselt)
Kursuse õpitulemused	Kursuse lõpetamisel õpilane • nimetab tähtsamaid uuema eesti kirjanduse autoreid ja nende teoseid, tunneb nüüdiskirjanduse peamisi arengusuundi • oskab analüüsida uuemat kirjandust, kirjeldab sõnavaliku eripära ning stiili seoseid teksti sõnumiga, kujundab oma arvamuse ja loob seoseid varem loetuga

	• seostab loetut tänapäeva eluolu ja nähtustega, iseenda, ühiskondlike ning üldinimlike probleemide ja väärtustega • on läbi lugenud ja analüüsinud vähemalt neli luule-, proosa- või draamateost eesti või maailmakirjandusest
Hindamine	Koondhinde moodustavad kontrolltööd, lugemiskontrollid, analüüsitööd, suulised diskussioonid/ettekanded, kirjandid ning loovtööd. Aineõpetaja täpsustab õppeinfosüsteemis kursuse 1. sissekandes vastavate tööde arvu ning hinde kujunemise viisi. Kursusehinnet arvestatakse kirjanduse kooliastmehinde väljapanemisel
Õppematerjalid	Kaus, J. (2015) "Uuem kirjandus"
Kirjandus (soovituslik kirjandus)	Neithal, R. (1999) "Mis on mis kirjanduses. Kirjandusterminite leksikon gümnaasiumile" Merilai, A., Saro, A., Annus, E. (2003) "Poeetika. Gümnaasiumiõpik". Tartu Ülikooli Kirjastus "XX sajandi kirjanikke" (2003) Avita Kirjandusleksikonid ning terminoloogiasõnaraamatud Valikkirjandus, mille täpsustatud nimekirja koostab aineõpetaja lähtuvalt riikliku ainekava valikutest Kirjandusportaalid ning internetiväljaanded Eesti kirjanike teosed veebis http://www.kirjanikekodu.kongress.ee/10toimetus/esileht_eestitekstid.php Veebiajakiri Värskes Rõhk http://www.va.ee/ Raamatumaailm http://www.raamatumaailm.ee/
Kursuse väljund	Kursuse peamine väljund on suunata õpilasi mõistma kirjanduse rolli ja väärtust, mis aitab vastu võtta, käsitada ja tõlgendada ühiskonda ning kultuuri. Kirjandusõpetus on gümnaasiumis üks keskseid kultuuri- ja kunstiaineid, mis aitab kujundada esteetilisi ja eetilisi tõekspidamisi, rikastada vaimu ja väljendusoskust, mitmekesistada suhtlust Lisaväljundid: kirjandusolümpiaadid, esseekonkursid, kirjanduslikud projektid